

EPILOGUS.

Diu multumque deliberavi, mi Lector, foetumne hunc meum, jam maturum, Theologorum tamen plurimis intempestivum monstrumque appariturum, praelo subjicerem, atque in lucem protruderem; an verò apud me premerem, & in æternum tenebris damnarem. Ansam huic meæ deliberationi præbuere, animumque, quò se verteret nescium, suspensum tenere commoda atque incommoda, quæ ex ejus divulgatione exoritura mihi videbantur, quæ, qualia quantaque sint, cognoscere cum è re tuâ fore putem, ea brevibus hîc ob oculos ponere, non alienum ab institutò nostrò judicavi.

Incommoda igitur, ut de istis primò dicam, duo fuere, & quidem satis gravia, quorum alterum me, alterum Christianas concernit Ecclesias. In iis enim turbas hîc tractatu creatum iri, metuebam, cum non tantùm ferè omnia nova eas soleant excitare; Sed, quod præcipuum est, non aliquod hîc dogma leviusculum, exiguique in Religione ponderis ventiletur atque excutiatur, sed tanti, quod post S. Literarum auctoritatem in Christianâ primas procul dubiò tenet, adeoque fundamentum est ac basis cui, reliqui omnes tam fidei, quàm morum articuli innituntur, & unde tanquam è fonte, profluunt ac derivantur. In quò, cum omnes, quæ Christo nomen dedere, atque ad nostram pervenere notitiam, Ecclesias hallucinari, atque à veritate esse remotas, ostenderimus, fieri vix posse videtur, quin in iis quidam suum errorem agnoscentes & deponentes, demonstratamque à nobis veritatem amplectentes, sententiam mutant; Alii verò, qui acceptis suis opinionibus lucri vel honoris causâ & spe, aut cæcò impetu, aut obstinatò animò mordicus adhærescunt, ægerrimè ferant. Inter quos idcirco, illis nostram, cui recens accessere, sententiam propugnantibus, his contrà, inveteratam defendendò, oppugnantibus, dissensionis contentionisque funis duceretur, & quemadmodum in Religionis negotiis fieri assolet, acerrimè, tanquam pro aris & focis, & summa vi atque impetu dimicaretur, non sine maximò Christiani nominis damnò atque dedecore.

Mihi verò, quod imminet, incommodum est Theologorum, meam sententiam improbantium ac rejicientium, odium, quod acerbissimum, cujusmodi flagrare iis in more positum est, procul dubiò in me concitabo. Cum enim ita ferè cum hisce hominibus comparatum sit, ut supra omnes doctos sese efferant, utpote qui sibi solis eloquia Dei esse concredita, atque interpretanda, divinumque commissum cultum firmissimè persuasum habent, illicò exardeſcunt atque stomachantur, si quis alius falcem suam in illorum messem mittere audeat: & cum nihil non veritati examussum consonum, & ab omni erroris consortiò longissimè divisum quilibet illorum